

VASÁRNAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Megjelenik:
minden vasárnap egy iven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

A csalódás fájdalma

A bőjti időszakot az egyház Jézus szenvedésének emlékére szentelte. — Az ő szenvedése a mi fájdalmunk is egyuttal. „*En Istennem, miért hagytál el engem?*“ Ezt kérdezzük mi is az elhagyatottság, az egyedüllét, a csalódás fájdalmában.

Hozzád szólok most te búslakodó, te szomorú lelkű ember. — Mélyen meg vagy sebesítve, összetörve, az élet küzdelmében legyőzve állsz ott. — Nincsen a ki tanácsot adjon, nincs bátorságod, nincs reménység. Életcélod elveszett. Hozzád szólok, fel akarlak emelni a fájdalmak mélységéből. — Van még egy láthatatlan barátod: az Ur, a ki enyhíti a szenvedőnek fájdalmát, a ki megerősít a félelem, az elcsüggedés szomorú percében. Tekints Istenre fel, ott van az enyhülés, nála van a vigasztalás. Ott van a nyugalom.

Hiszen mindnyájan kívánjuk a nyugalmat és kényelmet, de mi lehet ennek az emberi vágyakozásnak a mélyebb oka? A gondoktól és a félelemtől való megszabadulás? Ez is hozzá járul vágyainkhoz. De az a nyugalom a mit a szegény emberi lény annyira kíván e világi élet nyomorúságának völgyében, — nem a kényelemnek nyugalma. Egészen más az. — Az igazi

nyugalom nem a kényelem szeretetből folyik, hanem abból a szükségből, hogy az emberi erőnek pihennie is kell, mert különben megszakad a tulfeszített testi és lelki küzdelemben.

Nem az a vigasztalás, ha valaki nekünk csak barátságos szót mond, enyhítő beszédet intéz hozzánk, hanem az, ha valaki nekünk valóban, tényleg segítséget nyújt. Segítséget a szomorkodó, magányos szívűnek, a ki az idő nyugtalanságában nem találhat pihenést.

Nekünk nem elég a napsugaras, vidáman mosolygó arc, nekünk az erős, segítő kézre van szükségünk.

Mert sok olyan mélyen megboszt lelkű ember van, hogy még a mosolygás látása is fáj neki és a barátság, ha háládatos is érte, nem képes vigasztalást nyújtani. — A szelid vigasztaló szó úgy hangzik az ő fülébe, mint a vízbe fuldoklónak a kedves zenei hang. Nem érdeklődik iránta, nem érinti az fásult szívét.

A fájdalom oly mély, oly borzasztó, oly szivettépő, hogy a lélek is elgyengül mellette. Ilyen lelki állapotban imádkozott Jézus. „*Atyám muljék el tőlem e pohár, mindazáltal ne úgy legyen, a hogy én akarom, hanem a mint te akarod.*“

Valóban csak a mindenható Isten képes megerősíteni ilyenkor a mi lelkünket, hogy

csendesen maradassunk a földi élet csapásai és változásai közt is.

Ezért nem szabad csüggedni, ha csalódás is ért bennünket, mint Jézust, mikor az áruló Judás az ellenség kezébe adta azt a Mestert, a kihez hűnek kellett volna lennie a tanítványnak.

Ha munkád vagy terved nem sikerül, ha csalódsz azokban, a kik hű segítséget ígértek neked, azért ne csüggedj, ne essél kétségbe, mert a te munkádnak, a te fáradságodnak meg lesz a jó gyümölcse. Jézus munkáját nem akadályozta a tanítvány árulása.

Az ember tervei, ha sikerülnek, ha nem, nyomtalanul nem maradnak. Bár eredmény és siker nem koronázza mindig az ember vállalkozását, azért mégis nyugalommal kell viselnünk a sors, a gondviselés ránk borított terhét. — Gondoljuk meg azt, hogy itt e földön vendégek és vándorok vagyunk. Csak bujdosók maradunk, míg lábunk e földi röghöz van kötve.

Majd az örök életben, ott várakozik ránk a siker és eredmény dicsőséges koronája.

Ne légy bátortalan, félénk, ha itt e földön külső megalázás, csalódás, sikertelenség jut osztályrészedül. Ha Isten valóban a mi mennyei atyánk, akkor meg is dorgálja azokat, a kiket szeret épen úgy, mint a hogy az atya megint az ő gyermekét, a ki azért mégis csak az ő szeme fénye s az ő szívének, lelkének gyönyörűsége marad mindig.

Menj tehát bátran előre! Haladásodat, előmeneteledet ne akadályozza a kislelkű csüggedés, járdd a te utadat, ha ez az ut borzalmas is. Ne állj meg a féluton, ne tántorogj jobbra-balra, hanem folytasd nemes törekvéseidet, akkor is, ha az ut meredek és nehézségekbe ütközik a te lábad. Az igazi világosság felé vezető ut nagyon nehéz és nagyon meredek. — Ijesztő göröngyök állnak utadban. Ezeket mind le kell győzni, a csalódásokat el kell felejtetni, a múlt szenvedéseit hátra kell dobni, mert csak akkor lesz erőnk elviselni az új szenvedéseket, a melyek még előttünk állnak.

Király Béla.

Levelek Berlinből.

I.

Berlin, 1907. február hó 2.

Neki indultam a világnak. Lelkem lobogó vágya visz eléb azon az uton, a melyen gyarapíthatom ismereteimet, öregbíthetem tapasztalataimat azokon a tereken, a melyek előttünk, régifajta bus kálvinista magyarok előtt legnagyobb részben elhanyagolt parlag. Mi serkentett fel s mi készített ma is folyton-folyvást erre? Valami megmagyarázhatatlan sovárgás: a jobb, a szebb, a tökéletesebb után! Keresve-keresem a lehetőségét, az alkalmat arra, hogy életem erőit úgy használhassam fel, hogy általa hivatásomat, mint egyik legközelebbi életcélomat és úgy egyuttal embertársaim tavát, virágzását, minél bizonyosabban szolgálhassam. Kevesebbet nem óhajtok. Többre nem igyeksem. És a mint megyek elébb ezen az én utamon, megcsendül fülemben a hozzám több oldalról nyíltan intézett kérdés. Miért teszem? Minek ez az áldozat? Lesz-e eredménye? Főleg: anyagi haszon származik-e belőle? — — — Magam előtt látom hitvesem hű tekintetét, bucsuzkodó könnyes szemeit. Szeretteim, jóbarátaim töprengő tanácsadó szavainak hangja még egészen szívembe markol . . . De nem! Nem!! És miért tusakodjam? Mindennek meg van a maga értelme; minden ténynek oka-foka; valaminthogy minden dolognak a maga hivatása, rendeltetése és célja. Így élünk is. Ez pedig nem a miénk. Hiszem és hirdetem, hogy aki irányítja, vezeti, viszi az — az Isten. Egyedül a jó Isten! igaz, hogy mi emberek, felületcs ítékezésünkkel rendszerint magunknak szoktunk tulajdonítani mindent s mindennapi szólamaink, hogy mi akartunk, mi vetettünk, mi arattunk, mi küzdöttünk és mi győztünk . . . Pedig ez az egész csak önámító üres beszéd. Nem — mi akarunk, vetünk, aratunk, küzdünk, győzünk! Az: annak a végtelen jóságú, nagy szeretetű Örökszellemek munkája bennünk, a kinek utai sokszor csodálatosan lesznek a mi utainkka s gondolatai még csodálatosabban lesznek a mi gondolatainkká, a mikor: az Ő lelkének ereje bennünk, a mi elhatározásainkban, cselekedeteinkben valóságos isteni kijelentést nyert.

Ime, ez az én felvilágosításom másoknak, ha érdeklődnek ügyeim iránt s megnyugtatásom a magam számára, ha olykor-olykor ennek is nagyobb szükségét érzem. Pedig miért tagadnám, hogy éppen ezek a pillanatok is mélyek alatt e sorokat írom — ilyenek?!

Ki csodálkozhatik ezen? Már két hete, hogy távol vagyok hazamtól. A hol járok, ez a hely olyan idegen nekem. Reám is súlyos teherként nehezedik ősmagyar természetünknek mindnyájunkkal közös országa, hogy idegenek között, nem tudom „otthon” érezni magamat. Körülöttem egész áradat. Zúg, bűg, minth az óriási hangyaboly. Arcok, alakok

egész jelenetek vonulnak el előttem. Látok. Hallok. Mit ér mindez? E sok-sok százezer ember tülekedő, rohanó árjában nincs egyetlen egy is, akinek szive összedobbanjon az enyémmel; érzelme közös legyen velem; szelidsége, türelme, jósága biztasson és bátorítson engem. Idegen itt ez ajkak beszéde, más a szomjuhozó árja. Mintha az égbolt is setétebb volna a szélfuvás is másképpen sirna. Valóban! Ne gondolja senki, hogy csak levélpapíron fest ily sötéten ez a nagy Németország. Csakugyan nem! Közeli husz napja már, hogy vihar-vihart ér mindenfelé s Berlinben, a majdnem házmagasságig leereszkedett olmos felhők még ma is siratják a csak itt a szomszédban, Hoek van Holland kikötőjében történt rettenetes hajókatasztrófa német áldozatait.

E lapok olvasói, bizonyára bírnak tudomással a borzasztó csapásról, a mely körülbelül 180 életet semmisített meg közvetlen utjuk végcéljának elérése előtt. De, hogy a néplélek mily elementáris erővel ragaszkodik az élethez s irtózik a halál gondolatától, azt, itt egy mélyen megindító jelenetben láthatám.

Alig lehetett több az idő reggel 8 óránál, mikor a lapok külön kiadásai közhirre tették a szomoru tragédiát. Én éppen a Linden-re siettem le a Fridrichstrasse hozzára, mikor a Localenceiger automobilos volunteure-jei előttünk vágatva szorták szét a hajnali órákban történtek távirati értesüléseit. Hogy megállott egyszerre minden forgalom: Bidoschkék, villamosok, autók, omnibusok! Mindenki ott törte magát egy egy lappéldány után s a halál döbbenetének sápadtságát, sem a szegény ember, sem a gazdag ember arcán, nem tudta piros rózsává varázsolni még a reggeli csipős hideg sem.

Ha a tenger halottainak végtisztességtétele alkalomával, egy pillanatig helyben áll meg a hajó, miközben annak legénysége rövid fohászat rebegi el: akkor ez a jelenet méltó volt a szegény halottak nagy temetéséhez. E nagy város tenger-forgalma is megállott egy percre; megállott s e pillanat beletekintést engedett kedélyvilága rejtekeibe, látni hagyva: a hitetlen ember gyengeségét, gyarlóságát, egész semmi voltát, a halál előtt. És elgondolom, hogy így jó, igazságos és természetes! Mi lenne az egyes emberrel, de mi lenne az egész emberiséggel, ha Isten bölcsessége olykor nem térítené észre rohanó utjából „csak e világi jókért való engedelméből? . . . Így minden, még a legrettenetesebb csapás is csak egy-egy kalapácsütés, a mely szívünk közönyösségét jelképező kökemény kérgét széltöri. Igaz, hogy az a húsdarab erre az ütésre vérezni fog, de érezni is fog és — — — és akkor, már nemsokára be fog következni a hitetlenségből való gyógyulás; mikor legelső szavad nem a méltatlankodás, zupolódás, káromkodás lesz többé, hanem egy Isten akaratán való megnyugvás; jól tudván, hogy a kik Istent szeretik, azoknak mindenek egyforinán javunkra vannak!

Ugyan nem keresem az ellentéteket, de a tenger hullámai között elmerült hatalmas gőzös roncsairól fel, magam elé tekintve, szinte önfeladetten kiáltom: Berlin* elvezett! Éljen Berlin!!

Berlin? Hallottak kedves olvasók mesés szép tündérléányról? Oriás ifjuról? Éppen azért, mert hiszem, hogy hallottak, ezeknek egyikéről sem akarok históriát mondani, hanem azért áll, hogy Németország császári székesfővárosa is csaknem olyan hamar épült azzá a mi, mint az álmországbeli aranycsőrü kacsának kakslábon forgó várai — egy szempillantás alatt! A történelem igazolja, hogy 700 esztendő előtt Medve Albert idejében Berlin még jelentéktelen halász falucska volt. És ma? Európa 3 ik városa, k. b. 2 millió 600 ezer lakóssal.

Eltelek nézésével s minthogy szeretem a nagyarányokat, nem tudok vele betelni. Bármerre fordulok egészet, hatalmast, nagyot látok és főképpen izlést és rendet. Ez a nép valóban kultur nép és erős egyénisége kell legyen. Onnan gondolom, hogy a vele való érintkezésben soha seholsem tapasztaltam kapkodást. Felette: értelmes, határozott. Utmutatója: a valósággal egyező. Zavart nem csinál. E világváros rengeteg forgalma heteken át lebonyolódik a nélkül, hogy csak egyetlen egy szerencsétlenség történnék. A mellett kedélyes is egyszersmint. Jó kedvű tréfának bármikor lehetsz tanuja. Magam is többet láttam; de azok közül egyben sem volt durvaság vagy éppen cédaság. Határozott jónevelés. Hanem aztán önérzetes is. Én úgy gondolom, hogy csak az angol és amerikai olyan büszke a maga mivoltára mint a porosz német. Ugy látszik, hogy nagy Bismarck ama mondása, hogy: „A német nem fél senki mástól csak a jó Istentől“ az egymásután következő nemzedékek szívében termő talajra talál.

Tóthfalusi József.

A Hoek van Hollandnál elpusztult hajó neve, a melyen a 180 család között 18 berlini opera énekes és énekes énekesnő volt.

Isten igéje.

Kötelességünk embertársainkért élni.

Senki sem mondhatja el magáról e földön, hogy ő semmiben sem felelős emberi nemünk gyarlóságaiért. Mert tagadhatatlan tény, hogy már abban a szűkebb körben is, a melynek helyzete sokrészben mi tőlünk függ, annak boldogsága érdekében sokkal többet tehetünk volna, ha olyanok lennénk a milyenek lennünk kellene és mindig a krisztusi példányképet tartottuk volna szemünk előtt.

De egyikünk vétkezik gyöngeségből; a másik szivetelenségből; az egyik sokat akar, a másik keveset, a legtöbbben pedig még abban is teljesen tájékozatlanok, hogy mit kéne cselekedniök. Ezért azután sok olyan dolog történik időről-időre a mi bizonyítéka annak, hogy mi tiszta boldogságot nem tudunk alapítani a földön.

Én azt elhiszem ugyan, hogy a legtöbb egyesnek nincsen része abban a sok szenvedélybe, párt-harcban, mely már napjainkban is annyi kárhozatot hozott a társadalomra és a nemzetekre; de hát ha komolyabban meggondoljuk, a dolgot látjuk, hogy ezek az egyesek is, mily könnyen behódolnak a látszatnak, a hiu fénynek és a gyorsan változó szokásoknak. Ezért könnyen levonhatjuk a következtetést, ha mások többet, nagyobbat mulasztottak mint mi, ez talán csak azért történt, mert kötelesség teljesítésük tere volt szélesebb. Éppen azért nagy igazság van azon keresztyén elvben, hogy mindenki hordozza az egésznek büntetését.

A világrendben annak még egyes eseményeit is vizsgálva, sokkal több igazságosság van, mint a mennyi a felületes szemlélő előtt feltűnik. Mert a komoly vizsgálódó előtt, a legmegrendítőbb életeseményben is, előtárul szemünk fejlődésének egész láncolata. Mindenek felett azonban az a fő az erkölcsi világrend törvényeinek tanulmányozásánál, hogy hamis elveket ne állítsunk fel. Például, ha egy szájhős akaronc ott kevélykedik az igazi érdemhelyen és az igazság diadaláért lángoló lélek azt várja, hogy majd elsöpri őt onnan a nép ítélete, azt mondom, hogy erre ugyan sokáig várhat, sőt e ponton még az inkább megtörténhetik, hogy az akaronc fennebb és fennebb emelkedik, míg a világ nem felette, hanem az igazság lángoló bajnoka felett fog nevetni. És te is kedves olvasó Jónással, ha oda ülsz Ninive kapujába és várod, hogy mikor éri utol annak lakóit a büntetés, bizony könnyen megtörténhetik, hogy a nap hevétől magad végkép ellankadsz, azok pedig tovább fognak vétkezni fényes palotájuk hűvös termeiben.

Ez pedig azért van, mert Isten sohasem használja a hirtelen beleavatkozást, ő adott az emberiségnek szabad akaratot, igazságossága ezért hosszútűrő. A fejlődés törvénye az életben közös ugy a természeti, mint az erkölcsi életben. A hatalmas tölgy nem egyszerre áll elő, először elhull a mag, azután megnyílik annak burka és az előbb láthatatlan csira levelet kap, azután száz esztendő kell míg teljes pompájában ékeskedik a fa. Így az erény sem áll elé egyszerre, csak alig észrevehető hajlamok, azok, a melyek a jó gyermeket a rossztól megkülönböztetik. Az ifjunak a jóban való gyönyörködés ad ellentálatlan bájt. Az erős látás azonban, csak a meglelt kornak tulajdona, a melynek erejével az ember képessé lesz az ellentéteket elsimitani és mindig a jót és igazat választani. Ime, így lesz az ember birtoka a jónak megszokása és az erény.

Azonban a bűn sem áll elé egyszerre, először csak bizonyos erkölcsi gyengeségben jelentkezik, ugyanis szeretné a jót, de fél a küzdelemtől. Ezért a rosszat addig tűri maga körül, míg annak ingere rá nézve ellenálhatatlanná válik. Mennyifokozata van

azután a bűnnek egész odáig le, a hol a szégyenérzet is végkép eltűnik? Így a büntetés sem áll elő egyszerre. Ez előbb csak egy nyugtalanító érzés a szíven, míg nem a szenvedélyek átokká válnak rendre, a midőn az égető tűz sóha kinem alszik. Van a nagy bukásokban valami végzetes, lényűgöző hatalom, a mely béklyokba veri a lelket s csaknem káptelené teszi azt a felemelkedésre. Az isteni igazságosság lefolyásáról, rövidlátó értelmünknek a legtöbb esetben sejtelve is alig van. Látjuk a mosolygó arcot, halljuk a vidám szavakat, de kinek van csak sejtelve is arról, hogy mi minden megy végbe ott, a lélek mélyében. Csak a midőn a lepel lehullott, akkor kérdezzük megdöbbenve: mi minden lehetett az előzmény, míg e borzasztó vég elkövetkezett!?

Így a dolgok összefüggésében, kell csodálnunk Isten igazságát és az ő irgalmát. Az a sok köny, a mely az élet küzdelmeiben, bőven áztatta már mindnyájunk arcát, nevelési eszköz az Isten kezében. Rendeltetésünk pedig e földön az, hogy egymásnak javán munkáljunk. Az embernek a földön — csak addig nem igazi jelentősége, míg az egésznek szolgál és hogy az Isten elérhesse e világgal célját, hogy Isten — országa lehessen e föld: a mi könyeink, ve-rejtekünk, életpéldánk, áldozataink, előre meghatározott feltételek ő szent felségének világtervében.

Vajha belátnok azért valahára, hogy az igazi evangéliumi hit boldogságra, önzésünk pedig kikerülhetetlenül romlásra vezet. — Ezért kívánatos, hogy végre meglássuk azt a sokféle nyomort, a mely körülöttünk leselkedik. — Mindezt mi magunk teremtettük, mindezeket mi magunk növeltük fel. Oh pedig az emberszív mennyire eped a boldogság, a béke, a barátság és szeretet után! Sokszor mit nem adnánk érte, ha pénzért meglehetne venni! De hát a mit oly keseregve nélkülözünk, hányszor nem taszítjuk el magunktól durva kezekkel? Mi barátság után epedünk, de magunk telve vagyunk kicsinyléssel önzéssel. Mi békét akarunk, de magunk telve vagyunk szenvedéllyel és kevélységgel. — Mi áhitozzuk Isten szeretetét, de nem keressük az ő szent templomát, hitünkben nem vagyunk erősek, átlépjük a vallás üdvözítő parancsait. — Gondoljuk meg azért, hogy a tudomány erkölcs nélkül kétélű gyilok; szív nélkül az erő állati előny. Mert — mit használ valakinek, ha mind e világot megnyeri is, ha kárt vall az ő lelkében. (Máté XVI 26.) Korunk a társadalmi átalakulás nehéz és válságos ideje. Minden irányban nagy célokat kell megvalósítsunk. Emberi nagy célok, pedig csak Krisztusi lélektől áthatott arra termett emberek által való-síthatók meg. Azért a ki elhívott a munkára, ne mentegetőzők, lebegjen előtte a cél és aszerint viselje gondját övéinek. — Gondoljuk meg, hogy a mit az ember vet, azt kell okvetetlenül aratnia.

Péchy Árpád,
Brassói ev. ref. lelkész

Nincsenek többé gyermekek!

Egyháztársadalmi élet.

Titkári jelentés.

(1905. július 1-től — 1906. december 31-ig terjedő időről.)

Írta és a „Nagyenyedi Protestáns Nők Szegényeket és Betegeket Segélyező Egyesületé”-nek 1907. évi február 24-én tartott beszámoló közgyűlésén felolvasta JANCSÓ SÁNDOR egyeleti titkár.

Mélyen tisztelt Közgyűlés!

Egy alkalommal Jézust gazdag lakomára hívja meg egy főfarizeus. — Nem azért teszi, hogy megbecsülje benne a szellemi előkelőséget: tehát nem tiszteletből. Nem is abból a hiúságból, hogy lássa a világ, hogy ő szereti a nagyhirű, szellemes emberek társaságát. . . Nem azért, — hanem azért, mert az írás szerint „leselkedék utána!”

Szerették volna, hogy valami olyat tegyen, vagy mondjon, mivel hibát kövessen el vagy a szombat nap szentségét megsértse, minek alapján tekintélyét, befolyását tönkre tehessék, népszerűségét megtörhessék, — szóval: elnémitva utjokból félrelökhessék.

Jézus azonban ezt a lelki örömet nem szerzi meg nekik. . . Ismeri aljas gondolkozásukat, jól

tudja meghívatasának indokait: s kimélet nélkül sujt rájuk s megszégyenítés által nevetségessé teszi őket, mikor a barátságról, sziveségről és jótékonyág gyakorlásról eme Krisztusi szeretettől gazdag szavakkal oktatja ki: „A mikor ebédet, vagy vacsorát készítesz, ne hívd barátaidat és atyádfiait, se rokonaidat, se gazdag szomszédaidat, hogy ők viszont téged ne hívjanak, hogy ily módon a jótétemény meg ne fizettesék, — hanem a mikor lakomát készítesz, hívd a szegények, csonkabonkákat, sántákat és vakokat, — és boldog leszel, mivelhogy azoknak nincs mivel viszonzniuk neked, hanem visszafizetnek neked az igazak feltámadásában. . . .”

Az az: ismerem érzületed, römlött gondolkozásod! . . . Még lakomádat is kamatoztatod! Jótékonyágodat is saját javadra fordítod vissza! — Ne azt hívd, a kinek nincs szüksége a segedelemre; ne azt, a kiről tudod, hogy visszafizeti neked, mert ez nem erény, nem az „örökké valóságra eltett kincs”, — hanem ravasz emberi számítás és haszonra való befektetés.

Ha hozzám méltó akarsz lenni, s ha földi gazdagságot jól akarsz felhasználni, ha veszendő kincseken örökkévaló javakat akarsz szerezni, akkor tégy jót azokkal — de dobolás és fitogtatás nélkül — akik a nehéz életviszonyok között bénákká, nyomorultakká dolgozzák magukat s még sincs meg a betevő falat kenyerek. A kik szűkölkönek, éheznek, rongyokban dideregnek, betegek s éhségtől sápadt gyermekeiket segedelem hiányában könnyes szemekkel és csak üres szavakkal vigasztalhatják! . . .

Bőségedből jutass a nyomorban sinlődő szegényeknek! Vigadásod közben ne feledkezzél meg az inségben levőkről! Emlékezzél meg azokról, akik kétségbeesésükben zúgolódnak, békételenkednek, kikelnek a lelketlen bőség ellen, mely nem akar tudni arról, hogy szűkölködők is vannak a világon. A kik sebeiket és rongyaikat mutatják fel, gyógyítás és enyhület után kiáltanak s a kit te ezért, mert szólni mer, mert hangot bátorkodik adni nyomorának, mert keresztyeit tovább már nem bírja és ő is élni akar, — társadalmi rendet bontó, békétlen szociális proletárnak mondasz, kit le kell verni, kit erőszakkal kell elnémitani, hogy még az a joga se maradhasson meg, hogy panaszkodhassék.

Vigyázzatok! — Itt az erőszak, a lelketlenség, a fegyver nem használ, csak mérgesebbé és terjedtebbé teszi a sebet! — Itt csak az emberi jogok elismerése, a szeretet és keresztyéni könyörület oldhatja meg a kérdést, mely nyomort szüntet, könnyet töröl, életet! Ha te az „evangéliumi gazdag” módjára biborba és bársonyba öltözve mindennap vigan lakmározol, — s a sebekkel borított, rongyokban didergő, éhező Lázárnak még asztalod lehulló morzsáit se juttatod s kutyádra is bosszankodol, mely sebeit nyaldosva eny-

hületet szerez a nyomorultnak: nem vagy a könyörülő Istennek gyermeke, — nem vagy embertársad keresztyén testvére, hanem önző, lelketlen farizeus! — Vagy ha teszel ugyan valamit, de erkölcsi hasznát annak is magad akarod húzni, teszel, hogy lássanak, hogy fitogtasd jótékonyágodat, hogy dicsőítsenek, s mint bálvány előtt leboruljanak, de szived mit sem tud ezen jótékonyágodról: akkor nem vagy egyéb, mint hitvány farizeus, ki oly messze van a Krisztustól, mint az Ábrahám kebelében ülő Lázár a gyötrelem tüzeiben bünhődő lelketlen gazdagtól! Áthidalhatatlan az úr! Örökre lehetetlen a hozzájutás! Nem az ilyenekhez mondja majd: „Jöjjetek el én atyámnak áldottai, mert éheztem és ennem adtatok; — ruhátlan voltam és felruháztatok, utonjáró voltam és befogadtatok . . .” Hanem így üzi el maga mellől: „távozzatok álnokságnak cselekvői, mert sohasem ismertelek titeket!” . . .

Ha keresztyén szeretet van bennetek, rendezetek olyan lakomát, melynek látásán örvend az ég is! Lakomát, mely bizonyítja, hogy megbecsüljük az embert az emberben, s keresztyén testvért látunk mindenkiiben, ha rongy borítja is! — Az Isten előtt sincs személyválogatás! Csak ő tudja, hogy országában majd kik fognak ülni az első és utolsó helyeken!

Mindnyájan testvérek vagyunk s isteni feladatunk itt a földön az, hogy egymás terheit hordozzuk testvéri szeretettel!

Erre tanít Krisztus, a szeretet nagy mestere! Ez a legszentebb feladata az ő igaz, keresztyén anyaszentegyházának! Ez a fitogtatás, dobszó, önzés nélküli szent célja Protestáns Nőegyletünknek is, melynek most, — hogy ezután polgári évek szerint mérhessük tevékenységét, -- másfélévi áldásos működéséről van szerencsém a jól végzett munka megnyugtató érzésével beszámolni a nagy nyilvánosság előtt a következőkben: (Folyt. következik.)

Kegyesség útja.

Az én lábamnak szövétneke a te igéd és az én ösvényemnek világa. (Zsolt. 119, 105)

(P. G.) Az emberiség történelmében végtelen sok zdat tanuskodik arról, hogy a zsoldtárírónak mennyire igaza van. Boldogok azok, akár biborban született királyok, akár rongyokba takart koldusok, kik az Úrnak igéjét megtartják és követik; és elkárhoznak, megbünhődnek azok, kik Istennek parancsolatait semmibe sem veszik. Erre nézve számtalan példát találunk a bibliában, de a történelemben is. Uralkodók, kik népünk javát akarták, tudósok és bölcssek, kik az emberiség tökéletesbitésén fáradozik soha meg nem feledkeztek az Úrnak igéjéről.

Hesseni Fülöp, örgróf, azzal utasította el magá-

tól a megkisértést: „Inkább lemondok népemről és országomról, semhogy Istennek igéjét elhagyjam!” A brandenburgi öreg örgróf, György sem engedett a csuhásoknak, mikor arra akarták birni, hogy a protestáns egyházat hagyja cserben, hanem azt mondta: „Mintsemhogy elhagyjam Istenemet és egyházamat, inkább azonnal letérdepelnék és levágnám a fejemet. Midőn Heuriknek, Szászország hercegének fivére, ki igen türelmetlen katolikus volt, egész országát, vagyionát és trónját felajánlotta, hogyha az evangélikus egyházból a katolikusba áttérne. azt mondta Henrik: „Inkább koldulni mennék egész családommal, semhogy Istenemet és az ő igéjét megtagadjam!”

Zwingly felesége a Kappel melletti útközvetben, 1531 október 11-én, nemcsak férjét vesztette el, hanem egyik fiát is, sőt még a sógorát, fivérét és vejét is; egyik veje pedig halálosan megsebesült. Őt drága halott és egy haldokló egyszerre, egy és ugyanazon a napon az bizony mérhetetlen csapás, de a jó, istenfélő asszony nem esett kétségbe, hanem bibliáját vette elő a következő szavakkal: „Jöjj, oh drága könyv, te valál az ő kincse is, te valál az ő vigasza is; ha üldözték tettel és szóval, ugy a bibliához folyamodott; erőt és vigaszt meritett abból. Uram légy nekem is támaszom Jézus nevében! Adj erőt a gyenge nőnek a súlyos csapás elviseléséhez!”

Gellért, a tudós és költő, következőleg ajánlotta diákjainak a bibliát: „Mindenekelőtt pedig olvassgassák a bibliát, a szent írást, mint az összes igazságoknak és az igazi életnek kincses ládáját; mint azt a könyvet, melyből itt a földön vigaszt, boldogságot, megnyugvást és a halálban örök üdvösséget merithetünk. Én 50 évet éltem; volt sok örömmön, de legszebb örömeimet mégis csak akkor találtam, mikor azokat a vallás, Isten igéjének tanácsa szerint kerestem.”

És a zsoldtárírónak ujra csak igazat adhatunk, mikor azt mondja: „Mindnyájan elhajlottak, egyetemben hijábalókká lettek, nincsen a ki jót cselekedjék, nincsen csak egy is.

Uram, kihez mennénk? Örökéletnek beszéde vagyion nálad? Te vagy ama Krisztus, az élő Isten fia! Ján. ev. VI. 68., 69.

Jöjjetek el hozzám mindnyájan, kik megfáradtatok és megterheltek és én megnyugosztlak titeket. Mát. XI. 28.

Az Ur békességesen vár minket, nem akarván, hogy valakik elvesszenek, hanem hogy mindnyájan megtérésre igyekezzenek. 2. Pét. III. 9.

Próbálja meg azért minden ember magát és ugy egyék abból a kenyérből és ugy igyék abból a pohárból. 1. Kor XI. 28.

H i r e k.

— **Meghívó.** A marosi ev. ref. egyházmegyébe tartozó „Bekecsalji” egyházi értekezlet március hó 15-én Kebele községben Istentisztelettel egybekötött rendes gyűlést tart, mely alkalomra ez uton tisztelettel meghívjuk az értekezlet tagjait és az érdeklődőket. Tárgysorozat. 1. Reggel 10 órakor Istentiszteleten imát mond Nagy Albert backamadarasi lelkész, egyházi elnök. 2. Alkalmi beszédet tart: Dengel Géza magyarosi lelkész, egyházi jegyző. 3. Az értekezletet megnyitó elnöki beszéd. 4. Költeményeit olvassa: Staudner Mátyás tompai lelkész. 5. Felolvasást tart: Jancsó Albert nyárádszentimrei lelkész. 6. Mult jegyzőkönyv olvasása és hitelesítése. 7. A következő gyűlés ideje, helye és tárgysorozatának megállapítása. 8. Indítványok előterjesztése. Tisztelettel arra kéretnek Lelekész atyánkfiai, hogy egyházközségeikben lakó világi tagtársainkkal sziveskedjenek e meghívót, nyilvánosságra jövétele után, azonnal közölni! Gyülekezés és közebéd: Tékintetes Osváth Domokos ur nagybirtokos házánál Kelt Backamadarason, 1907. március 1. *Szántó Elek* s. k., világi elnök. *Nagy Albert* s. k., egyházi elnök.

— **Olvasóink figyelmét** külön is felhívjuk lapunk felelős szerkesztőjének, Tóthfalusi József aának berlini leveleire, melyekben mostani tanulmányútján szerzett tapasztalatait írja le. Fáradságos munkájáért mindenestre az lesz a legszebb jutalma, hogy ha a nagyközönség kellő érdeklődést tanusít az egyháztársadalmi kérdések iránt és ezt a szent ügyet teljes odaadással erkölcsileg és anyagilag támogatja.

— **Mai képünk** Társadalmunknak egy igen gyakori, de annál elszomorítóbb jelenetét ábrázolja mai képünk. „Nincsenek többé gyermekek” a kép címe. Mennyi panasz, mekkora bajnak a réme szól ebből a pár szóból. Csak fontoljuk meg jól, hogy mit jelent ez. Jelenti, hogy a gyermeki ártatlanság, a gyermeki tisztaság, a gyermeknek alázatossága és tisztelete az öregek iránt kivész, pusztuló félben van. De képünk a maga beszédességével egyszermind azt is fülünkbe kiáltja, hogy a gyermekek romlását, züllését mi felnőttek segítjük elő igen gyakran határtalan könnyelműségünkkel és tulságos elnézésünkkel. Hányan cselekszenek úgy, mint a képünkön látható öreg, ki az alig felcseperedett gyerkőcnek tüzet ad, hogy meggyujtsa szivarát, ahelyett, hogy megfenyítette volna és kioktatta volna a szenvedélyek káros hatásáról.

— **2000 koronás alapítvány.** Özv. Kőkössi Károlyné szül. Kónya Vilma, Kónya György és Kónya Kálmán — édes anyjuknak elhalálózása alkalmából újabban tett 800 koronás alapítványukkal 2000 koronára egészítették ki azon alapítványi összeget, melyet édes atyjuknak korábbi elhalálózásakor tették volt már 1898-ban, ugyancsak Nagyborosnyón — ottani szegény sorsu ev. ref. gyermekek felsegelésére. Istennék áldása és békesége legyen a nemeslelkű adakozók jutalma és osztályrésze.

— **Gyászbir.** Az orbai ev. ref. egyházmegye közszeretben álló, érdemes algondnoka, Markosfalvi Barabás Benedek, élete 43-ik, gondnoksága 3-ik évében f. é. február hó 24-én szebb hazába költözött. — Nyugalma legyen csendes, emléke örökre áldott.

Hirek az országból.

— **A király Prágában.** Bécsi tudósítónk jelenti, hogy a király prágai utazása, amely elé a csehek olyan nagy várakozással néztek, végleges elhatározás szerint április 5-én fog megtörténni, de a prágai tartózkodás nem fog több hétre terjedni, amint az tervezve volt, hanem csak három napig fog tartani, még pedig valószínűleg azért, mert a király a választási harcz közepette nem akar tüntetések központja lenni.

— **Kossuth ígérete** Kossuth Ferencz a függetlenségi párt értekezletén azt a mindenkit megnyugtató kijelentést tette, hogy a párt nyugodt lehet, mert a kormány a kiegyezési tárgyalásokkal szemben minden körülmények között megállja a helyét és semmi olyan tárgyalásokba nem bocsátkozik, a melyek a magyar érdekek egyenes kárára irányulnának.

— **E nemzetiségek Apponyi ellen.** Apponyi törvényjavaslatai ellen a nemzetiségi mozgolódások megindultak. A nemzetiségi sajtó felhívásokat közöl a nemzetiségi képviselők címeire, hogy a javaslatokban foglalt, a nemzetiségi jogokat „mélyen sértő” intézkedéseket obstruálják meg a képviselőházban, a nép pedig egyenest a trónhoz forduljon védelemért. Minden egyes nemzetiségi képviselőnek legalább öt tiltakozó népgyűlést kell rendeznie kerületében. A „Lupta” című román lap a következő ilyen kommü-két közli legutóbbi számában: „A nemzetiségi párt bizottsága a nemzetiségi képviselőkkel egyetemben tegnapelőtt este Budapesten értekezletet tartott és megvitatta azt a tanügyi törvényjavaslatot, melyet a vallás- és közoktatásügyi miniszter a képviselőház elé terjesztett. A bizottság elhatározta, hogy a képviselők kötelesek a legerélyesebb harczot folytatni az ellen a törvényjavaslat ellen, amely valóságos merénylet iskoláink ellen. Várjuk és követeljük, hogy képviselőink mindannyian örökönkön legyenek, hogy így impozáns harcot vívhassunk.”

— **Függetlenségi párt alakulása Csikszeredában.** A csikszeredai választó kerület polgársága e hó 3-án délután népes gyűlést tartott, melyen a függetlenségi és 48-as pártot szervezték. Diszelnök lett Csedő István ügyvivő elnök dr. Györgypál Domokos, társelnökök dr. Balló István, Balogh Ferenc nyug. honv. alezredes és Balázs Dénes, tilkár Csizsér Imre, jegyzők dr. Csedő András és dr. Gál Endre, választmányi tagok Csikszeredából Gál József, dr. Tauber József, id. Dávid Ignác, Eröss Antal, Darvas Béla, Tamás József, Pó

tocky Péter, Merza Rezső, dr. Zakariás Manó, dr. Ujfalusi Jenő, dr. Pál Gábor, Michua Rezső, ifj. Dávid József. Ezekhez a választmányi tagokhoz jönnek a községenként megválasztandó 1-1 elnök. A kerület községeiben most foly a pártalakítás. Minden községben lesz 1 elnök, 1 jegyző és annyi választmányi tag, ahány tízes van a községben. Márciás 16-án az egész vármegye polgársága népgyűlést tart Csikszeredában s akkor alakítják meg a vármegyei tisztikart.

— **Román kitüntetés.** A román király a bukaresti kiállítás alkalmával Darányi Ignác dr. földművelésügyi miniszternek a „Románia csillaga“-rend nagykeresztjét adományozta. Kazy József miniszteri tanácsos, Pirkner János miniszteri tanácsosi címmel és jelleggel fölruházott országos állattenyésztési főfelügyelő és Molnár István miniszteri tanácsosi címmel fölruházott gyümölcsészeti és fatenyésztési miniszteri biztos a román korona-rend nagy tisztikeresztjét, Szilassy Zoltán országgyűlési képviselő s a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára a „Román csillaga“-rend parancsnoki keresztjét, Koós Mihály miniszteri titkár ugyane rend tisztikeresztjét, végül Lickl Károly állattenyésztési felügyelő a román korona-rend lovag keresztjét kapta.

— **A közoktatásügyi államtitkár nyilatkozata** Tóth János vallás- és közoktatásügyi államtitkár a következő nyilatkozatot teszi közzé: Egyes lapokban a mai nap azon közlemény jelent meg, hogy a „Magyarországi Tanítók Országos Bizottságának” és az „Állami Tanítók Országos Egyesületének” küldöttsége jelentkezett nálam kihallgatásra, én azonban nem fogadtam a küldöttséget s azt üzentem ki, hogy a magam részéről ebben a dologban senkivel nem tárgyalok és semmi küldöttséget nem fogadok. Ez a közlemény nem felel meg a tényeknek és avalóságnak. Mert tudomásom nem volt arról, hogy hivatalomban nálam jár, vagy nálam van a küldöttség. Mekem az nem lett bejelentve. Így alkalmam sem volt arra, hogy fogadjam vagy ne fogadjam a küldöttséget; még kevésbé felelhet meg tehát a valóságnak az, hogy a nekem tulajdonított szavakat küzöntem volna a küldöttségnek. Ha tudom, hogy nálam jár a küldöttség, bizonyára készséggel elfogadom. Sajnálom, is, hogy nem találkozhattam a küldöttség tagjaival, valamint azt is, hogy jónak látták, ilyen tendenciózus közleményt a lapoknak leadni. Tóth János.

A pataki asszonyok hőstette

Nem első eset, nem is utolsó, hogy asszonyok szerszáma, a piszkafa szakit rendes polgári foglalkozásával és fegyver lesz belőle; arra is volt már és még bizonyára ezután is lesz példa, hogy a jezsuita reverendát kiporolják, mikor maga a boldogtalan tulajdonos is benne van: de hogy piszkafának és reverendának ez a barátságos érintkezése egy iskolának adja vissza szabadságát, ez igazán páratlan esemény,

pedig megtörtént. Okmányokkal tudom igazolni, hogy úgy volt. Igazán kacagni való történet.

Patakon ment végbe ez a história.

Jó meleg nyári délután 1714 június 22-én a várkastély élénk mozgalom színhelye volt. Lehner Ferencvárbeli udvarbíró osztogatja hajduinak a parancsot: Holnap diszben öltöztök, ragyogjon rajtatok minden a fegyvertől kezdve a legutolsó gombig, mert nagy napunk lesz. Kivonulunk fényes menelben és parádében elfoglaljuk az eretnekek kollégiumát! Hejh! milyen dicső is lesz, mikor azt a sok csöcsce'ek diákot magunk előtt fogjuk hajtani ki, messze a város határából!

Még tovább is beszélne, előre is boldog elragadtatással örvendve a sikernek, de hírnök jő a várba és ünnepélyes komolysággal szól:

— Tisztelteti alássan udvarbíró uramot Rajcsányi főtisztelendő ur, ne essék terhére átfáradni a jezsuita házba. A kommisszió már együtt van.

A jezsuita-ház a vár közvetlen szomszédságában volt s a zemplérmegyei kommisszió ott várakozott már Lehner uramra. Valamennyien jól táplált alakok, de mindenikükön tultesz kövérség dolgában a hármastokájú Zorgel Gergely egri kanonok, aki mellett olyan a nyurga házfőnök. Rajcsányi páter, mint a vékony felkiáltójel egy potrohos kör mellett. Ha nem vigyorgna örökösen élénk mozgásu szemével minden felé, bizony azt hinné az ember, hogy valami árnyékot lát.

A zöld asztal fején az alispán, Kossovits Márton ül s mikor Lehner is letelepedik a kommisszió tagjai közé, alispán uram megnyitja a gyűlést és szól:

— Uraim! Tudva van előttek, hogy a múlt hónap 15-én újhelyi gyűlésünkön kihirdetett felséges királyunknak április 23-án kelt rendelete amelyben meghagyatik, hogy nem articuláris helyeken a protestánsok haladék nélkül adják át a katolikuskoknak iskolai alapítványait és jövedelmeiket. E rendelet végrehajtására ime itt is kiszállott a kirendelt kommisszió, de attól lehetővé tartani, hogy a rakoncátlan diákság netalán ellenszegül, kérem bölcs tanácsokat az iránt: brachiummal vegyük-e el tőlük javaikat.

Az alispán végezvén szavait, Zorgel kanonok áll fel és szól ekképen:

— Én keménynyakú nemzetségnek ismerem ezeket a diákokat, azért vigyáznunk kell, hogy csufság ne érjen minket és a kegyelmes királyi rendelet végrehajtsék. Proponálom hát, hogy a várbeli hajdukon kívül a katonaság is kivonuljon s ha ellenállnak, brachiummal válaszoljunk reá.

— Helyes! — zugják rá minden oldalról.

— A magam részéről én se bánán. — veszi át a szót az alispán — de én mint a törvény őre, nem hallgatom el, hogy mi sem a katona ággal, sem a hajdukkal nem rendelkezünk s a netaláni vérontásért a felelősséget el nem vállalom.

Az alispán bölcsen beszélt, komoly figyelmeztetését el kell fogadni. Hiszen földolog csak az, hogy jezsuiták kezébe jusson az iskola, azért elég, ha csak kivonul a katonaság és a hajduk; ki merészelné azok jelenlétében ellenszegülni!

— De tényleg a dologba azok nem avatkoznak.

— Az alispán e szavakkal oszlatta fel a gyűlést.

Rajcsányi páter a kezeit szorongatta a kommisszió tagjainak, ugrált, táncolt örömeiben. Egész arca egy széles mosoly volt. Hejh! csakhogy már egyszerű elpusztulnak innen azok a veszedelmes zavargók, a kik annyira megnehezítették rá nézve a tétítés szent munkáját!

Örömben aludni sem tudott azon éjjel.

Felvirradt tehát a nagy nap, június 22-ike. A vár udvarában már kora reggel élénk sürgés forgás uralkodik. A felkelő nap csak úgy gyönyörködik „fényes” csapatában a hajdúknak. Tündöklük, ragyog rajtuk minden. Nagy lesz ma a parádé. Hasonló jelenet látható a város végén levő kaszárnnyában. Az összes katonaság kivonul — csak úgy dísznek — a kollégium elfoglalására. A puskákat is csak a teljes „cakumpak” kedvéért vetik vállukra, de megtölteni nem szabad. Hiszen csak nem evett bolondgombát az a tintásujjú diáknép, hogy ellenállni merészelne. (Zárjel között mondvá ezt csak úgy mondták, de magában sok megvallotta tapasztalaton épült azon véleményét, hogy aligha adja meg magát csak úgy „szire-szóra” a kollégium, nem olyan bölcsőben ringatták a diákságot.)

— Milyen nagyot nevetünk majd, ha látjuk kifelé vonulni azt a zavargó népet! — így biztatja őket századosuk.

Hát az áldozatra szánt dolog, a kollégium mit csinál? Csak ott zajos még ugyancsak az élet. Már este megjött az alispán pecsétes levele, amely odarendeli ma reggel 9 órára az „iskolai coetus” előjáróságát a piacra Görög Tamás uram háza elé, hogy ott nyilvánosan, a nép jelenlétében és ünnepélyesen átadassék a kollégium minden javaival együtt a jezsuitáknak. Össze is ült erre a „sedes” Füleky Mihály nagytisztetű rektor-professor ur elnöklete alatt, ez alkalomra kibővülve a primárius diákokkal, a széni-ossal, konfraskribával (az ifjuságot ezek képviselték) és rövid tanácskozásuk eredménye az lett: jogainkat fel nem adjuk, erőszak ellen protestálunk. (Ehhez a bátor határozathoz a togátus deákoknak nyomban reá következő gyűlése hozzatette: brachiumra pedig brachiummal felelünk. Persze erről a renitenciáról „hivatalos” tudomása nem volt a profeszor uraknak.) A nagy aktusra tekintettel délelőttre egy rövid vakáció ett elhatározva; hadd legyen valami édes is ebben a keserűben.

(Vége köv.)

A Dr. Schmidt G. főtörzsorvos és physikus által feltalált hires

FÜL-OLAJ

megszüntet gyorsan és alaposan időközi **süket-séget, fülfolyást, zúgást és nehézhallást** megidült esetekben is. Ára üvegenként használati utasítással 2 frt. Kapható **Debreczenben, Kossuth-utca 8. szám** az „Arany Egyszarvu”-hoz című gyógyszer-tárban.

Agrár Takarékpénztár r. t. Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor. Flókintézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyó-szentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Van szerencsénk értesíteni, hogy Széchényi-téri intézeti házunk földszinti sarokhelyiségében külön

Bank és Pénzváltó-üzletet

létesítettünk, melynek üzletköre a következő:

1. **Értékpapírok, idegenpénzek és érmek vétele és eladása.**
2. **Tőzsdei megbízások teljesítése.**
3. **Sorsjegyek eladása letétjegyre** csekély foglaló lefizetése ellenében, a fennmaradó vételért az intézet mérsékelt kamat mellett kölcsön adja, — akár pedig egyenlő havi **részletfizetésre** is. — Az első részlet lefizetése után a sorsjegyekre eső nyereség már a bevét illeti.
4. **Sorsjegy igérvények kibocsátása minden huzásra.**
5. **Árfolyam veszteség elleni biztosítás.**
6. **Kisorsolt sorsjegyek** és egyéb sorsolt értékpapírok beváltása.
7. **Előlegek nyújtása értékpapírokra** a legmérsékelt kamat mellett.
8. **Osztlysorsjegyek elárúsítása.**
9. **Takaréketékek tvétele** könyvecskékre, folyó- és cheque számlára.
10. **Szelvények beváltása** és új szelvények beszerzése.
11. **Utalványok és hitellevelek kiállítása** bel és külföldi piacokra.
12. **Letétek.** Elfogadunk értékpapírokat, okmányokat kezelésre vagy lepecsételt csomagban megőrzésre mérsékelt díj mellett.
13. **Magánpénztárak (Safe deposit) Értékpapírok** okmányok, ékszerek, végrendeletek stb, tűz- és betörésmentes megőrzésére szolgáló rekeszek olcsó díj melletti bérbeadása.

1. **Költségmentes megvizsgálása** sorsjegyek és mindennemű sorsolás alá eső értékpapírok huzásának.

15. **Kivondorlóktól érkező** pénzek, utalványok és chequek legolcsóbb beváltási helye.

Foglalkozunk egyáltalán mindazzal, a mi a bank és pénzváltó üzlet körébe vág és szívesen szolgálunk elvilágosítással és utbaigazításokkal.

pénzváltó üzlet hivatalos órái:

délelőtt 8—1 óráig

délután 3—6 óráig.

Agrár Takarékpénztár Részvénytársaság
Maros Vásárhelyt.

FERENCZ JÓZSEF KESERÜVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES-IZÜ-TERMÉSZETES
HASHAJTÓSZER.

„VASÁRNPAP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP.

== AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. ==

Szerkesztik: Tóthfalusi József ref. lelkész és Paál Gusztáv ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést czélszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetésekét is elfogad.

